

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Russar og vit

Føroyingar og russar hava langar traditióir fyri samstarvi. Eitt er tað, at vit hava fiskað í sjónum hjá hvørjum øðrum. Men vit hava eisini samstarva í aðrar mátar. M.a. hava russisk skip í mong ár verið góðir kundar hjá skipasmiðjum og havnum her á landi.

Tað var so tann tíð undir Kalda krígunum, at summir føroyingar royndu at seta kílár millum føroyingar og russar. Vit minnst niðurgerandi og hálvrastisku greinarnar í Dagblaðnum móti russum um somu tíð sum russisk skip góvu eitt nú skipasmiðjuni á Skála nógv arbeiði.

Tann tíðin er tibetur søga. Men. Tað er líkasum, at vit hava ikki heilt megnað at slept okkara fjaldur “agressiónum” móti russum tilviltað ella ótilvitað.

Vit kenna syrgiligu søguna um russiska skipið, sum liggur svinabundið í Kollafirði. Tvey russisk skip vórðu tikin í ein útsynning úr Føroyum. Russar hildu tó uppá, at brotini vórðu avmarkað og ikki tilvitað. Endin var tó tann, at fútin gjørdi arrest í tí eina skipinum. Síðani fór reiðarrið á heysin og hevur skipið ligið her síðani. Ein sorgarsøga. Ístaðin fyri at geva skipunum eina bót og lata tey leys vóru tey afturhildin sum grovstu sjórænarar og endaligur úrskurður fall ikki fyrr enn eitt ár seinni. Ein seigpining av russum, sum var total óneyðug.

Nú hendi so tað, at russiskir sjómenn vórðu dømdir fyri tjóvari í Føroyum. Talan var um virði fyri nakrar fáar túsund krónur. Dómurin var harður má sigast, russararnir vóru útvístir úr Føroyum.

Nú skulu vit ikki sáa iva um tær lógir, sum okkara myndugleikar ganga eftir. Men tú hevur eina kenslu av, at skipanin eru alt ov burokratisk og ómenniskjanslig. Tað kann ikki kann vera rætt at fella so harðar dómur yvir útlendingar. Er ikki eisini nakað, sum eitur at stinga fingurin í jørðina – at viga fyrimunur og vansar við at fella ov harðar og strangar dómur?

Vit áttu at kunna fingið nógv meira burtur úr samvinnuni við Rusland. Okkara politisku myndugleikar hava sovið í tímanum. Hóast russiski konsulin í Føroyum hevur víst vegin og aftur og aftur gjørt myndugleikarnar varugar við teir fyrimunir økt samstarv við russar kundi fingið, so hevur eingin lurtað. Atli Dam, sáli var eitt undantak. Hann hevði tað, sum ein landsleiðari eigur at hava: lurtaði og dugdi at fanga signalini frá vinnulívi og brúkti sítt treiskni, dirvi og klókskap til at knýta nýggj sambond. Nakað undanfólk hansara ikki hava megnað í sama mun.

Nú kom so hendingin við Skálabergi. Lítil ivi er um, at myndugleikar í Ruslandi hava brúkt bæði skitnar og tvitnar metodur móti føroyingum. Hvat veruliga hendi í hesum máli vita vit tó framvegis ikki, um partur av skyldini lá her heima ella um hetta var eitt takk fyri seinast frá russum í kjalarvorrinum á málinum um tiknu russisku trolararnar á sinni.

Lat okkum fáa fund á hægsta stigi við russar, har vit seta út í kortið av nýggjum eina samvinnu, sum kann vera ein vinnarastøða fyri bæði londini. Tað er ikki ein lætt og einföld uppgáva, men vit eiga at royna. Og hetta gerst bara, um vinnulívið og myndugleikar virka saman og draga eina og somu línu.

Sosialurin

The Rise of The Creative Class

TÓRBJØRN
JACOBSEN

Kenda bókin hjá Richard Florida hevði helst sæð øðrvísi út, um høvundurin hevði havt vitjað í Føroyum, fyri at bókin var skrivnað. Hansara tesa er, at vøkstur gerst veruleiki, har hin kreativi klassin velur at seta seg niður, heldur enn, at hin kreativi klassin setur seg niður, har ið vøksturin er gingin undan. Florida kendi ikki ódefinierliga faktarin, sum er ókendur allar aðrar staðir enn júst í Føroyum, Fólkaflokkinn – Radikalt Sjálvstýri.

Vit, sum hildu og halda, at eitt uttanríkisráð er neyðugt í strembanini fram ímóti eini føroyskari republikk, fegnast sjálvandi hvørja ferð okkurt forkunnugt kemur undan væðingini uttan av Tinganesi. Tað er tó langt ímillum snapsirnar, serliga eftir at ambitiónsniveau ið foyktist út ígjøgnum sama lyklarhol, sum Høgni Hoydal varð lempaður út ígjøgnum fyri hálvum øðrum ári síðan av javningunum, ið eru farnir at ræðast alt sum bara ber brá av føroyskum tjóðskapi. Nú ræður tað mest um at spæla fólk í húsi, at sleppa at sita uppi í donsku kringekjuni. Við reimum og selum.

Í gjár var tíðindafundur hildin í øðrum potensi. Fiskimála- og uttanríkisráðharrin høvdu rullað kloddar sínar saman, og við hesi pallseting ynsktu teir at tosa beinleiðis við alla tjóðina. Breaking news við lít, Danmark hevði

útdelegerað Føroyum evsta sessin í fiskivinnubólkinum í norðurlandaregi, meðan teir sita við samlaða formanssessinum í 2010. Hugsaði við mær sjálvum, at nú er soðið hjá samgonguni tunt. Hendan bótasúpanin hevur verið so oftani úti í hjallinum og vent, eftir at vera uppafturkókað upp í saman aftur, at hon við tíðini er farin at kennast sum gallsúrur laki undir gómanum. Vælindini hveppast við so hvørt sum droparnir seta at annars harðføra ganginum.

Pætur í Funningi og Ormur bóndi runnu mær til hugs. Ormur av Ytra Skála mundi vera ein karismatiskur og jovialur maður, og sjálvt um kantarnir ikki vóru heilt so reinir, so var hann kendur fyri at vera gestabliður. Tá ið funningsbóndin sá sitt egna mark á oyrunum á sviðnu seyðarhøvdunum yvri á Ytra Skála, var honum tó ovboðið. “Seigt er slíkt”, mælti hann fram fyri seg. “Et tú, væl er kókað”, svaraði Ormur. Endareplikkin hjá Pæturi var ta ferðina: “Tungt at eta sitt og tað stolið.”

Soleiðis fyríkoma hesir trælir Fólka floksins mær í hesi stund. Málið um hendan formanssessin í fiskivinnubólkinum eigur hvør ein minstarin minsta vetið í. Tá ið eg á várið í 2008 fekk at vita, at hetta kundi gerast ein møguleiki, tá ið danir fingur formanssessin í Norðurlandaráðnum, kom hugskotið upp, og eftir nakað av samskipti við danska ráðharran, ið varðar av fiskivinnumálum, varð avrátt, at Føroyar skuldu eiga hendan sessin, sum

tíðindafundur nú hevur verið um. Hetta er CHE-samgongunnar verk í øllum lutum, tí tykist tað heldur enn ikki ósmæðið av Vestergaard og Niclasen, - líka so nonsjant at rista breiðar álir av herðum annara.

Tað snildasta við tíðindafundinum var tó, at øll kundu fylgja honum á alnótini. Eitt tekniligt framlop. Sambært Vágaportalinum vóru tað tó bara 189 fólk í øllum heiminum, ið gjørdur brúk av hesum forkunnuga møguleikanum. Tað var keðiligt, tá ið Fiskimálaráðið nú einaferð hevði gjørt sær so óvanliga stóran ómak, fyri at føroyingurin skuldi gerast partur av teirra strabadsom og tunga gerandisdegi. Eftir øllum at døma hevur Jacob Vestergaard boðið hesa nýggju tænastuna út í almennum útboði, tó at eg ikki havi sæð lýsingina í bløðunum, og júst her er tað, at Richard Florida hevði fingið eina heilt nýggja vitan inn um húðina og handan skalla beinini, hevði hann vitjað Føroyar. Helst hevði hann tá bót um fyrstu útgávuna, tí tá hevði hann havt vitjað í landinum við tí óvanliga faktarinum, góstreidaranum, har tilvildin, nepotisman og skipaða kaosið kann spæla øllum eitt puss. Helst var tað tað sum hendi, tá ið ein kendur íverksetari, sum er formaður í almenna Vinnuframgrunninum og skrivari hjá tingbólki Fólka floksins vann entreprisuna ígjøgnum Netvarp.fo hjá Spf. Globi, um at senda beinleiðis frá tíðindafundinum úr Fiskimálaráðnum hjá Fólka flokkinum.

Ei dani í at vit eru frems-tir í broddi fylkingar í øllum lutum. Vit eiga ein kreativan klassa, sum ber av øllum. Sum ongin logikkur og rasjonalitetur miðvíst kunnu elta. Hesin pallsetur seg sjálvan líkamikið hvussu oyramarkið lýtur út á sviðna høvdinum, sum vappar og smírist í bráðkomnari deyðsangist í trognum. Nú biða vit bara eftir at Netvarp.fo hjá spf. Globi fer at varpa beinleiðis frá confidentiellu og toppseacraðu fundinum í Uttanríkisráðnum. Tað verður undirhald fyri hvørja skattakrónu. Ein avanserað útgáva av krógvna og blunda. Neyðugt er í hvussu er ikki at fara yvir um ánnu eftir vatni, tað snýr seg bara um, at ein tingbólka skrivari tekur ein av mongum tútahúgvum niður av knakanum.

Jesaja spámaður skrivur um mannin, ið rann eins og runnur úr turrari jørð. Vit eru nú vælsignað við einum merkisverdum kreativum klassa, ið hevur seg framúr og uppum alt, sum higartil hevur verið monnum kunnugt. Her fer ivaleyst við vissu at blíðka fyri hugaðum monnum. Hesin snapsurin verður heilt víst ikki hin seinasti í røðini hjá nýsamanriknu og gávaðu trieinigheitini hjá radikalu sjálvstýrarunum. Sanniliga er hvør dagur ein nýggj og spennandi uppliving í hesum fjarskotna landi, og bara Guð má vita, hvat dagurin í morgin man eiga í sær av duldu mátti og kreativum formati. Tað spyrst um livst.

Lesið Sosialin - so eru tit við

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Marknaðarleiðari: Finn björg

Nattestad finn björg@sosialurin.fo

Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo

Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Svein Rógvi Nielsen Ljósstein

sveinrogvi@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Vílmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Inna Törnroos inna@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo

Leo Poulsen leo@sosialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo

Árni Joensen arni@sosialurin.fo

Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Rógvi Nybo rogv@sosialurin.fo

Eiríkur í Jákupsstovu ejj@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:

Alvin Elleby Andersen alvin@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:

Nólsoyar Pálsgrøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:

Uppseting: Sosialurin

Prent: Prentmiðstöðin

Útgevandi:

Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Tórsgøta 1, 100 Tórshavn

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.